

Stjepan NAJMAN  
Matica hrvatska  
Valpovo

UDK 061.257(497.5 valpovo):  
614.84

## Udio Nijemaca i Austrijanaca u osnivanju i radu DVD-a Valpovo

*U osnivanju i radu DVD-a Valpovo sudjelovao je značajan broj pripadnika njemačke i austrijske narodnosti koji su ostavili, isto tako, značajan trag u stodvadeset godina njegova postojanja. U prvoj Upravi, na čelu sa Vinkom Beerom, od sedam najvažnijih dužnosnika, bilo je pet njemačke narodnosti.*

*Vinko Beer je, očito, imao zadatak od svog poslodavca grofa Normanna, postaviti Društvo "na noge" što mu je samo djelomično polazilo za rukom. Novac za nabavku opreme i osnovno djelovanje Društva osiguran je trajnim pokroviteljstvom valpovačkog vlastelina grofa Rudolfa Normanna. U preventivnom radu jedna od značajnih inicijativa je međusobno pomaganje susjednih Društava pri gašenju većih požara kao i pomaganje okolnim selima. U tu svrhu valpovački vatrogasaci, na čelu s Vinkom Beerom, inicirali su osnivanje Zajednice susjednih vatrogasnih društava.*

*Svakako najznačajniji trag u DVD-u Valpovo ostavili su Leonardo Fichtner i dr. Eduardo Josip Sieber. Fichtner u gotovo svim akcijama Društva u razdoblju od 1893. do 1901. godine, kada je bio nadzapoljednik. Zasiurno najvažniji su gradnja vatrogasnog doma, osnivanje Glazbene škole, kao i održavanje Pete glavne skupštine hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice u Valpovu. Dr. Sieber se osobito zauzeo pri osnivanju Limene glazbe i Glazbene škole.*

Dobrovoljno vatrogasno društvo Valpovo osnovano je, na inicijativu skupine uglednih Valpovčana, 16. kolovoza 1887. godine.<sup>1</sup> Iako to nigdje nije izričito naglašeno moguće da je inicijativa došla od samog valpovačkog vlastelina grofa Normanna koji je želio zaštititi svoje imanje od požara. U prilog tome razmišljanju govori činjenica da je gotovo istodobno osnovano donjomiholjačko društvo, kao i podatak da se u jednom od pronađenih poziva na vježbe valpovačkog Društva za zbornu mjesto navodi vlastelinska gasilana. I činjenica da se grof Normann, ubrzo nakon osnivanja, prihvatio pokroviteljstva nad DVD-om ide tome u prilog. Također nije za zanemariti da je dio dužnosnika, na čelu sa nadzapovjednikom, posredno ili neposredno, bilo u njegovoj službi.

Osnivači DVD- Valpovo bili su: Vinko Beer, Aleksandar Deszaty, dr. Eduard Sieber, dr. Filip Lazarus, Ivan Krachenfels, Ferdo Burgund, Ladislav Michl, Julio Palfy, Josip Fey, Antun Balković, Josip Veldin, Šimun Perčec, Ivan Ižaković, Stjepan Sokol, Matija Pauković, Gustav Gjory, Josip Drgalić, Antun Pinterović i Josip Andrišić.

Za prve dužnosnike izabrani su:

Nadzapovjednik: Vinko **Beer**, vlastelinski inženjer,

1. zapovjednik: Antun Galičić, općinski načelnik

2. zapovjednik: Leonardo **Fichtner**, učitelj

Vodnici odjela bili su: Ivan **Krachenfels**, Aleksander **Schmalz** i Stjepan **Kraus**.

Tajnik: Stjepan Hankony.

Već letimičnim pogledom može se uočiti značajan broj osnivača s njemačkim prezimenima. Isto se može uočiti i na *Dnevnoj zapovjedi* iz 1892. godine<sup>2</sup> na kojemu je upisano 64 izvršujuća člana: 1. Vinko Beer, 2. Antun Galičić, 3. Leonardo Fichtner, 4. Aleksandar Deszaty, 5. Dr. Filip Lazarus, 6. Eduardo Sieber, 7. Josip Fey, 8. Josip Andrišić, 9. Stjepan Čamagajevac, 10. Pavao Katrajner, 11. Stjepan Fink, 12. Ivan Krachenfels, 13. Josip Kraus, 14. Josip Lorenc, 15. Stjepan Petrović, 16. Martin Resser, 17. Stjepan Sokol, 18. Ivan Suhodolac, 19. Franjo Vagner, 20. Ljudevit Velle, 21. Gjuro Vidušić, 22. Karlo Abt, 23. Antun Balković, 24. Ferdo Burgund, 25. Pavo Dugalić, 26. Milan Fabijan, 27. Mato Guldan, 28. Gustav Gjeri, 29. Viktor Horvat, 30. Josip Ižaković, 31. Ivan Ižaković, 32. Antun Kolarić, 33. Stjepan Kopf, 34. Mato Krstić, 35. Stjepan Kraus, 36. Ivan Kovačević, 37. Dragutin Milac, 38. Stjepan Pauković, 39. Antun Pajor, 40. Šimo Perčec, 41. Josip Petrović, 42. Franjo Petrović, 43. Leopold Slegel, 44. Stjepan Švajcer, 45. Luka Urajković, 46. Josip Veldin, 47. Tomo Vidušić, 48. Mato Herman, 49. Josip Balković, 50. Marijan Balković, 51. Ivan Balog, 52. Josip Dojkić, 53. Josip Drgalić, 54. Karlo Dušanek, 55. Stjepan Kraus, 56. Josip Kuržil,

<sup>1</sup> Iako je arhiva DVD-a Valpovo u glavnini sačuvana, izvorni dokumenti sa osnivačke skupštine nisu pronađeni.

<sup>2</sup> Prvi cjeloviti pronađeni popis članstva DVD-a Valpovo

57. Martin Lenhart, 58. Sigfrid Milac, 59. Josip Neuman, 60. Julio Palfi, 61. Antun Pauner, 62. Josip Sokol, 63. Stjepan Veselić, 64. Stipo Vidušić.

Od ukupnog broja stanovnika tadašnjeg Valpova njih više od 15% bilo je njemačke narodnosti. Iz priloženog popisa vidljivo je da su se tadašnji valpovački Nijemci u velikom postotku uključili u rad ove važne humanitarne udruge. I ne samo da su se uključili u rad, već su odigrali vrlo značajnu ulogu u ključnim trenucima Društva, promatrajući kroz dužnost nadzapovjednika, prigodom osnutka i u prvih petnaestak godina djelovanja. Pridoda li se tome i druga važna dužnost – zapovjednika, značajna uloga pripadnika njemačke narodnosti proteže se, uz kraće prekide, sve do kraja šezdesetih godina dvadesetog stoljeća.

U prvoj Upravi, na čelu sa Vinkom Beerom, od sedam najvažnijih dužnosnika, bilo je pet njemačke narodnosti. Vinko Beer je, očito, imao zadatak od svog poslodavca grofa Normanna, postaviti Društvo "na noge" što mu je samo djelomično polazilo za rukom. Tijekom pet godina svoga mandata glavni problem bio je namaknuti potreban novac za nabavku opreme i osnovno djelovanje Društva. Ubrzo je uočeno kako bez značajnije pomoći u obliku trajnog pokrovitelja to neće biti moguće. Jedino rješenje koje se logično nametalo bilo je zamoliti valpovačkog vlastelina grofa Normanna da se prihvati pokroviteljstva koji se 1890. godine toga i prihvatio. U preventivnom radu svakako je jedna od značajnih inicijativa međusobno pomaganje susjednih Društava pri gašenju većih požara kao i pomaganje okolnim selima. U tu svrhu valpovački vatrogasci, na čelu s Vinkom Beerom, inicirali su osnivanje Zajednice susjednih vatrogasnih društava.

Nakon povlačenja Vinka Beera, zbog poslovnih obveza, za nadzapovjednika je izabran dotadašnji drugi zapovjednik, valpovački učitelj, **Leonardo Fichtner**. To se pokazalo kao idealan potez. Leonardo Fichtner je bio jedna od ključnih osoba u cjelokupnoj povijesti valpovačkog vatrogasnog društva. Za njegova mandata, koji je trajao od 1893. do 1901. godine, dogodili su se mnogi važni događaji.

Zasigurno najvažniji je gradnja gasilane (vatrogasnog doma), te ništa manje važno osnivanje Glazbene škole, kao i održavanje Pete glavne skupštine hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice u Valpovu. Sve se to dogodilo u prvoj godini mandata novog nadzapovjednika. Pored navedenih lijepih događaja godina 1893. ostala je zapamćena i po najvećem požaru koji je zadesio Valpovo u njegovoj povijesti.

### **O gradnji gasilane**

Odmah po izboru novo je rukovodstvo počelo predradnje za gradnju pravog vatrogasnog spremišta. S idejom i potrebom upoznali su općinske zastupnike i poglavarstvo te valpovačkog vlastelina i društvenog pokrovitelja grofa Rudolfa Normanna. Na svakom koraku nailazili su na razumijevanje i potporu. Jedan od odlučujućih trenutaka je odluka o uvrštenju financiranja gradnje spremišta u općinski proračun. "*U ovogodišnji (1893.god., op. S.N.) proračun uvršteno je za gradnju nove*

*gasilane 1000 fr., a osim toga podpora društvu 150 for. te je zaključeno da će u buduću proračun doći i ona svota koje je još nužna za pokriće troškova.*<sup>3</sup> Nakon ove odluke, Zapovjedničko vijeće DVD-a ulazi u završne pripremne radnje sa stavom da se spremište sagradi još te 1893. godine. Osnovan je Odbor za gradnju u koji su uvršteni općinski upravitelj i bilježnik Ladislav **Michl**, ljekarnik i odbornik Aleksandar Deszathy, te posjednici odbornici Stjepan **Kraus** i Mato Adjić, a iz DVD-a zapovjednik Leonard **Fichtner**, tajnik Josip Mesić, odbornici Josip **Sacher** i dr. Filip **Lazarus**. Za predsjednika je izabran Aleksandar Deszathy.

Pozvani su svi mještani da, prema svojoj mogućnosti, pomognu u gradnji. Odaziv je bio vrlo dobar: 299 Valpovčana se upisalo i obvezalo dati novac, kola za prijevoz ili dati određeni broj nadnica.<sup>4</sup>

“I odlični ljudi i siromaci, svaki je drage volje doprinjeo svoj kamečak za gradnju ovoga spremišta. Društveni pokrovitelj presvjetli g. grof Rudolf Normann Ehrenfelski, koji se za sve brine, tako je i ovdje prvi pomogao. Darovao je društvu nužno zemljište na glavnoj cesti i još k tomu u gotovu 100 for.”<sup>5</sup>

“Opeka i građevinsko drvo nabavljeno je uz veoma sniženu cieniu od tvrtke S.H. Gutman u Belišću. Graditelj na Belišću Franjo **Letsch** izradio je najvećom pripravnosću nacrt za ovu gradnju, koja je veoma uspjela. Ujedno se našao u osobi staroga graditelja iz Lapanesa Jakova **Sachsa**, graditelj, koji je uz početak i povoljne uvjete gradnju preuzeo i evo sretno dovršio.”<sup>6</sup>

Gradnja je trajala točno 100 dana, te je svečano posvećena na Veliku gospu, 15. kolovoza 1893. godine.

### Glazbena škola

Idejni začetnik glazbene škole, koja je osnovana u siječnju 1893. godine, bio je Leonardo **Fichtner** koji je tri godine ranije inicirao osnivanje vatrogasne glazbe DVD-a Valpovo.

Za tu prigodu оформljen je *Glasbeni odbor* na čijem je čelu bio Dr. Eduard **Sieber** te Leonard **Fichtner** i Stjepan **Kraus**. Škola je počela s radom 15. siječnja 1893. dolaskom kapelnika Florijana Porška i “*prikupi doskora liepu četicu djece izmed 11 i 13 godina...*”<sup>7</sup> koji su, prema planu učili svirati u iduće tri godine.<sup>8</sup>

<sup>3</sup> xxx “Valpovačko vatrogasno spremište”, *Vatrogasac* br 16, Zagreb, 15. kolovoza 1893., str. 130.

<sup>4</sup> Izkaz o prinosima za gradnju spremišta, Valpovo 1893.

<sup>5</sup> xxx “Valpovačko vatrogasno spremište”, *Vatrogasac* br 16, Zagreb, 15. kolovoza 1893., str. 130.

<sup>6</sup> Ibidem

<sup>7</sup> *Vatrogasac* br. 18 i 19, Zagreb 1893., str. 153.

<sup>8</sup> *Vatrogasac* br. 3, Rieka-Trsat 1893., str. 24.

Na prikupljanju potrebnog novca za nabavku glazbala i dovođenje učitelja glazbe najviše su poradili članovi odbora. Dakako da bez podrške ondašnjih viđenih Valpovčana ne bi bilo ništa. *"Prvi koji se je vatreno zauzeo za stvar, bio je dr. Neumann, obećavši tečajem trijuh godina uplaćivati mjesečno 1 forint, a za njim poveo se je g. grof Rudolf Normann obrekav kroz tri godine uplaćivati godimice 50 for."*<sup>9</sup> Ovim primjerima su se ubrzo odazvali brojni Valpovčani obavezivši se davati potporu kroz tri godine. Na taj način glazbena je škola mogla raditi u iduće tri godine.

Na iznenađenje građanstva i samih osnivača, mladi glazbenici su za samo pet mjeseci vježbanja postigli visoku kvalitetu sviranja, što su i dokazali pred domaćom publikom. Osobitu prigodu dokazivanja imali su tijekom održavanja V. glavne skupštine hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice koja je održana u Valpovu od 13. do 15. kolovoza 1893. godine i kojoj su prisustvovali tadašnji najviši vatrogasni čelnici Stjepan Gjuro Deželić i Mirko Kolarić. O izvedbama učenika glazbene škole u ondašnjim novinama jedan od gostiju je zapisao: *"...gojenci glazbene škole pod vještijim ravnanjem svog kapelnika g. Porška počese izvoditi nekoje rodoljubive komade, koje na čudo svih nas upravo prekrasno odsviraše. Ta to su gotovo sama djeca između jedanaest i trinaest godina, pa se je upravo čuditi, što su u tako kratkom vremenu toli sjajan uspjeh polučila."*<sup>10</sup>

#### Skupština vatrogasne zajednice

Peta glavna skupština hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice koja je održana u Valpovu bila je prva Skupština koja je održana u Slavoniji. Treba znati da je u Slavoniji tada bilo više vatrogasnih društava koja su osnovana znatno ranije od valpovačkog (Nova Gradiška, Đakovo, Osijek Gornji i Donji Grad, Virovitica, Požega, Slavonski Brod i još neki) i koja su brojala znatno više članova (Valpovo tada broji 3760 stanovnika, a u vatrogasnom društvu je bilo 72 izvršujuća člana i 50 podupirajućih<sup>11</sup>) no, očito to nije bilo presudno, već postignuti rezultati kao i ugled dužnosnika. Josip **Sacher**, Leonardo **Fichtner** i Dr. Filip **Lazarus** imena su koja u to vrijeme nešto znače u vatrogasnim krugovima. Sva su trojica bili autori stručnih članaka, a Josip **Sacher** je, pored toga, bio inovator iz područja vatrogastva.

Program V. skupštine hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice trajao je od 13. do 15. kolovoza. Skupština je održana 14. kolovoza u prostoriji Hrvatske čitaonice na katu hotela "Fortuna" uz nazočnost delegata iz Županje, Požege, Retfale, Pleternice, Vukovara, Sv. Ivana Zeline, Karlovca i Petrijevac.<sup>12</sup> Ostala društva su imala svoje opunomoćenike.

<sup>9</sup> *Vatrogasac* br. 18 i 19, Zagreb 1893., str. 153.

<sup>10</sup> V. MAYER: "Svečanost u Valpovu", *Vatrogasac* br. 17, Zagreb 1893., str. 142.

<sup>11</sup> Josip MESIĆ: Tajničko izvješće na Redovitoj glavnoj skupštini DVD-a Valpovo od 3. prosinca 1893.

<sup>12</sup> Navedena su Društva prema pronađenim prijavnicama u arhivu DVD Valpovo.

Tijekom skupštine zapažene nastupe imali su i valpovački vatrogasci, a osobito Leonardo **Fichtner** i Josip **Sacher**. Pod posebnom točkom dnevnog reda dr. Filip **Lazarus** je održao predavanje pod naslovom "Vatrogasna četa u sanitarnoj službi".

Cjelokupni program, prema pisanju tadašnjeg stručnog tiska, bio je odlično organiziran, a Valpovo i valpovački vatrogasci ostavili su na goste izvanredan dojam. *"...opazismo već iz daleka bijelo Valpovo, okičeno i urešeno kao mlada nevjesta. Kad udjismo u samo mjesto, iznenadi nas onaj sjaj čestitih Valpovčana, kojim su umjeli zaodjenuti svoj liepi zavičaj. Barjak do barjaka, trobojnica do trobojnice, a na svih točkah stiska i vreva ljudstva. Srce mi zakuca silnije od radosti. Pred občinskom sgradom dočekalo nas občinsko zastupstvo, a na čelu mu bilježnik i upravitelj občine g. Michl, dočim tamo malo podalje vatrogasno društvo sa svojom novoustrojenom glazbom i još mnogo občinstva."*<sup>13</sup>

Već iz ukratko navedenih podataka vidno se izdvajaju imena mjesnog učitelj Leonarda Fichtnera i liječnika Eduarda Josipa Siebera koji svojim požrtvovnim radom "vuku" i doprinose boljitku Društva. Kako bi ih još bolje upoznali, ali i odali dužno poštovanje za njihov doprinos, u nastavku pročitajte još pojedinosti iz njihovih životopisa.

#### LEONARDO FICHTNER – DUŠA VALPOVAČKIH VATROGASACA

(1865. – 1924.)

Neznatan je broj osoba koje suvremenici još za života slave i poštuju, osobito u malih naroda, jedan od takvih je Leonardo Fichtner ... *neumorni trudbenik na polju pučke prosvjete i vrlo zaslužan vatrogasni nadvojvoda u Valpovu.*

Leonardo Fichtner rodio se u Zagrebu 1. rujna 1865. godine u građanskoj obitelji. Učiteljsku školu završio je 1884. godine u Zagrebu. Odmah potom dolazi u Valpovo za učitelja gdje služi do 1900. godina kada odlazi u Osijek i radi do umirovljenja 1923. godine.



U životu Valpova Leonardo Fichtner stekao je najveće zasluge na području vatrogastva i uopće u humanitarnom i prosvjetiteljskom radu.

Odmah po dolasku u Valpovo Fichtner se uključuje u rad "Hrvatske čitaonice" i već 1886. godine biva izabran na dužnost tajnika koju obnaša punih deset godina. Od samog početka uključuje se i u rad valpovačkog pčelarskog društva čiji je tajnik

<sup>13</sup> V. MAYER: "Svečanost u Valpovu", *Vatrogasac* br. 17, Zagreb 1893., str. 141.

od 1885. godine do odlaska u Osijek. Osnovao je gospodarsko društvo gdje je bio blagajnik.

Ipak, najviše se založio kako bi se u Valpovu osnovalo vatrogasno društvo. O tome je kroničar zabilježio: Nastanivši se stalno kao pravi učitelj u Valpovu, poticao je i bodrio svoje znance i prijatelje, da se u Valpovu osnuje vatrogasna četa, i eto već god. 1887. bude oživotvorena i Leonardo Fichtner postao prvim vojvodom toga društva. Oko toga svoga mežimčeta vrlo je mnogo radio, osobito u prvim godinama njegova osnutka te mu tako stvorio temelj i osnov daljemu procvatu i razvitku. Fichtner je duša svoga društva. Ovu tvrdnju je dokazivao svih godina života u Valpovu. Pratio je sva zbivanja u vatrogastvu proučavajući svaki novi izum na tom planu i ako se pokazao djelotvornim, nabavljao bi ga za društvo. U svakom trenutku bio je u "tijeku zbivanja", bilo u struci bilo na vatrogasnom planu. Tako nije zanemario osobno usavršavanje pa je stupio u red pitomaca prvog vatrogasnog tečaja 1891. godine u Zagrebu za vrijeme izložbe, pak je iz velikog mara za vatrogastvo i položio na dotičnom tečaju časnički ispit. Fichtnerova je osobna zasluga što je 1893. sagrađeno vatrogasno spremište s penjačkim tornjem.

Isto tako su ogromne zasluge Leonarda Fichtnera za osnivanje vatrogasne glazbe i glazbene škole čiji je idejni začetnik i glavni oživotvoritelj. Kroničar ga naziva *majkom glazbe* jer mu se *zarodila misao o ustrojstvu glazbe, te se tako na jednom našlo 26 muzikaša...*

Glazbena škola je otpočela s radom 15. siječnja 1893. godine pod vodstvom kapelnika Florijana Porška.

Leonardo Fichtner pridobio je simpatije Valpovčana svojim pregalačkim radom na svim područjima u kojima je djelovao nezanemarivši odgoj djece. *Svoje učiteljske dužnosti obavlja upravo uzornom točnošću, pa mu je za to i školski rad nagrađivan krasnim uspjesi, koji mu se rado priznaju. Kao uzgojitelj i učitelj mladeži s najvećom umiljatosti i prijaznosti znade spajati teško svoje znanje oko odgoja i napredka povjerene si dječice. Za to, da se što bolje naobrazi i za svoje uzvišeno zvanje pripravi, nije žalio truda ni mara već svu svoju dokolicu žrtvovao pedagogijskoj književnosti, te je i postao vrstan raspravitelj pedagogijskih i didaktičkih pitanja na polju pučke prosvjete. Krasni su upravo i vrlo praktični članci, koje on piše o školstvu pod imenom Miladin u stručnim školskim časopisima.*

Fichtner nije pisao samo o školskoj problematici, već i o vatrogastvu, pčelarstvu i drugom u časopisima: *Napredak* (1885.), *Hrvatska pčela* (1886., 1887., 1891., 1894.), *Škola* (1891.), *Vatrogasac* (1892., 1895.), *Vjesnik Županije virovitičke* (1895.) i drugima.

Ovo je u kratko ocrtan život čovjeka značajna, čelične volje i trudoljubive revnosti za sve što je dobro, plemenito i rodoljubivo; život čovjeka koj se punim pravom može zvati pioninom vatrogastva u našoj dičnoj Slavoniji. – riječi su to suvremenika i, očito,

dobrog poznavatelja Leonarda Fichtnera napisane 1893. godine, dakle za njegovog boravka u Valpovu u kojem je živio još sedam godina. Očite su njegove zasluge za koje mu je nepoznati kroničar napisao sve navedeno, ali i to kako *...je zaslužio trajnu uspomenu u srcima Valpovačkih vatrogasaca.*

### EDUARD JOSIP SIEBER

(1832. – 1905.)

Eduard Josip Sieber rođen je 14. ožujka 1832. godine u Valpovu od oca Josipa i majke Rozalije rođ. Kolly. Otac mu je bio *praktični liječnik* koji je pronašao 1834. godine ljekovitu vodu i dokazao njenu ljekovitost, te osnovao *Valpovačke toplice.*

Eduard se školovao u Osijeku i Pešti, *te je kao praktični liječnik vršio već u svojoj mladoj dobi svoje čovjekoljubivo zvanje.* Listopada 1862. godine postao je kotarskim liječnikom zatim vlastelinskim i naposljetku tvorničkim tvrtke Gutmann. Suvremenik je o Eduardu Sieberu između ostalog zapisao da je kao *liječnik prijazan, savjestan i brižan, što je pokazao za harajuće kolere u Bizovcu i Petrijevcima.* Nadalje se kaže kako je *vršio to svoje uzvišeno zvanje kroz lijepi niz godina.*



Pored savjesnog obavljanja liječničkog zanimanja Eduard Sieber nalazio je vremena za bavljenje humanitarnim i društvenim radom. Bio je aktivan u Crvenom križu, pčelarskoj i gospodarskoj podružnici, te pogrebnom i vatrogasnom društvu, a osobito zanimanje pokazao je za Glazbenu školu valpovačkog DVD-a. Posebno se iskazao u prikupljanju novca za razna društva i razne prigode. Ostalo je zabilježeno kako se osobito angažirao oko osnivanja bolnice u Valpovu: *Prvi je gradnju zamislio i prinose skupljao naš vrijedni starina Sieber.* U tu svrhu prikupljeno je preko 26 000 forinti.

U svome nastojanju za neko društvo Eduard Sieber *nije žalio svoga novca, svoga truda i nastojanja, dok se je pojedino društvo diglo na noge.* Ipak, čini se, najviše mu je prirasla srcu vatrogasna glazba, odnosno glazbena škola, čiji je suosnivač, *za koju se on upravo otčinski brine, jer uz svoje zvanje skuplja on redovito prinose za uzdržavanje valpovačke glazbene škole.* Stoga ne čudi što su ga suvremenici prozvali *otcem-braniteljem* glazbe i glazbene škole.

Anonimni kroničar o dr. Sieberu zapisao je i ovo: *“Teško nam je istaći sve zasluge ovoga rijedke nesebičnosti čovjeka, za koje svi znadu a opet pravo ne znadu jer on sve što čini, skromno i zatajući sama sebe izvadja. U svojoj poodmakloj dobi snuje on i radi neumorno o boljitku, poljepšanju i dobromu glasu lijepoga nam trgovišta Valpova.*



Kao Valpovčanin začeo je skromno mnogo dobra i plemenita za svoje rodno mjesto, koje će se svoga Siebera uvijek zahvalno sjećati.”

Eduard Josip Sieber umro je 24. listopada 1905. godine i pokopan je na valpovačkom groblju.

#### **Sve do današnjih dana**

Pored navedenih bilo je još mnogo članova njemačke narodnosti koji su doprinijeli valpovačkom vatrogasnom društvu. Ovom prigodom valja izdvojiti imena zapovjednika: Josip Fey (1893. – 1927.), Martin Resser (1927. 1933.), Ferdo Müller (1939. – 1940.), Viktor Kopf (1940. – 1958.), Josip Buschbacher (1958. – 1962.) i Josip Fuderer (1964. – 1968.). Svi oni su svojom stručnošću doprinijeli da valpovački DVD bude među onim društvima koji su služili kao primjer drugima.

Aktualni predsjednik Miroslav Šmit danas nastavlja, nikada prekinutu, prisutnost njemačke narodnosti u članstvu DVD-a Valpovo.

## **Anteil der Deutschen und Österreicher bei der Gründung und Arbeit der freiwilligen Feuerwehr von Valpovo**

### *Zusammenfassung*

An der Gründung und Arbeit der Freiwilligen Feuerwehr Valpovo nahm eine bedeutende Anzahl der Angehörigen des deutschen und österreichischen Volkes teil, die ebenso eine bedeutende Spur in den hundertzwanzig Jahren ihres Bestehens hinterließen. In der ersten Verwaltung mit Vinko Beer an der Spitze, waren von sieben der wichtigsten Amtsträgern fünf deutschen Stammes.

Vinko Beer hatte von seinem Arbeitsgeber, dem Grafen Normann, offensichtlich die Aufgabe erteilt bekommen, die Gesellschaft „auf die Beine zu stellen“, was ihm nur teilweise gelang. Das Geld für die Anschaffung der Ausrüstung und die Grundtätigkeit der Gesellschaft wurde durch eine Dauerschirmherrschaft des valpovoer Grundbesitzers, des Grafen Rudolf Normann, gesichert. In Vorbeugungstätigkeiten wurde eine der bedeutendsten Initiativen die gegenseitige Hilfe der benachbarten Gesellschaften beim Löschen der größeren Brände und Hilfe in den Nachbardsdörfern. Zu diesem Zwecke regten die valpovoer Feuerwehrleute, an ihrer Spitze Vinko Beer, die Gründung der Gemeinschaft der Nachbarsfeuerwehrgesellschaften an.

Die bestimmt bedeutendsten Spuren in der Freiwilligen Feuerwehrgesellschaft Valpovo hinterließen Leonardo Fichtner und Dr. Eduardo Josip Sieber, Fichtner in fast allen Aktionen der Gesellschaft in der Zeitspanne von 1893 bis 1901, als er Oberkommandant war. Die bestimmt wichtigsten sind der Bau des Feuerwehrheimes, die Gründung der Musikschule sowie die Veranstaltung der Fünften Hauptversammlung der kroatisch-slawonischen Feuerwehrgemeinschaft in Valpovo. Dr. Sieber setzte sich besonders für die Gründung der Blechmusikkapelle und der Musikschule ein.

Unter den Befehlshabern wirkten: Josip Fey, Martin Resser, Ferdo Müller, Viktor Kopf, Josip Buschbacher und Josip Fuderer. Sie alle trugen mit ihren Fachkenntnissen bei, dass die valpovoer Feuerwehrgesellschaft zu den vorbildlichen Gesellschaften gehörten.